PETRI
DE ANCHARANO
IVRISCONSVLTI, ET CANONISTÆ CELEBERRIMI

Super Clementinis facundiſsima Commentaria.

A quàmplurimis erroribus, quibus antiquorum Impreſſorum incuria erant obruta, nunc expurgata, & qua maiori fieri potuit diligentia ad veram, germanamq; lectionem reſtituta.

Cum ſuis ſummarijs, additionibus, locupletiſsimoq; ſingularum rerum, & materiarum Indice ad ſtudioſorum commodum poſitis, nunc primùm in lucem prodita.

BONONIÆ,
Apud Societatem Typographiæ Bonon. MDLXXX.
Curia Epiſc. & S. Inquiſit. conceſſu.

COLL. SOC. IESV SALM. EX DONO REGVM

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

INDEX RVBRICARVM HVIVS VOLVMINIS.

¶ De reſcriptis. fol. 3
Abbates. 3
Et ſi principalis. 5
Auditor. 7
Gratiæ. 8
Literas. 9
¶ De electione. 11
Cum rationi. 11
Ne Romani. 13
§. Sane. 15
§. Porro. 16
§. Ceterùm. 16
Cauſam. 17
Conſtitutionem. 21
In pleriſque. 24
Quod circa. 26
Statutum. 27
Cum conceſſa. 28
¶ De renunciatione. 28
Cum illuſio. 28
¶ De ſupplenda negligentia prælatorum. 31
Quia. 31
§. Eadem. 31
¶ De ætate & qualitate præficiendorum. 33
Cum eccleſiæ. 33
Vt hi qui. 34
Generalem. 36
¶ De officio vica. 37
Quę de eccleſijs. 37
¶ De officio & poteſtate iudicis delegati. 38
Iudices. 38
¶ De officio iudicis ordinarij. 41
Vt clericorum. 41
Et ſi ab apoſtolicæ. 42
¶ De procurato. 41
Inſtrumento. 43
Non poteſt. 45
Religioſus. 46
Procuratorem. 46
¶ De reſt. in integ. 49
Ab eccleſia. 49
¶ De iudiciis. 51
Dudum. 51
Diſpendioſam. 54
¶ De foro compe. 56
Quamuis. 57
¶ De cauſa poſ. & propri. 61
Cauſa. 61
¶ De do. & contu. 64
Si ante. 64
¶ Vt lite pẽdẽte nihil innouetur. 68
Si duobus. 68
Cum lite. 90
¶ De ſequeſtratione poſſeſsionis & fructuum. 71
Ad compellendas. 71
¶ De probationibus. 74
Literis noſtris. 74
¶ De teſtibus. 76
Cum iudei &. 77
Teſtibus. 78
¶ De iureiurando. 82
Romani. 82
¶ De exceptionibus. 85
Excommunicationis. 85
¶ De ſen. & reiu. 87
Vt calumnijs. 87
Paſtoralis. 61
¶ De appellatio. 96
Si a iudicibus. 97
Quamuis. 98
Sicut. 101
Quandiu. 103
Appellanti. 105
Si appellationem. 107
Cum à repulſione. 109
¶ De vi. & ho. cle. 111
Dioceſanis. 111
Quoniam. 114
¶ Præbendis. 116
Si dignitatem. 116
Per litteras. 121
Si plures. 124
Si Romanus. 125
Si beneficio. 127
Si iuxta. 133
¶ De conceſ. preb. 134
Cum ei quem. 136
¶ De rebus eccleſiæ nõ alienãdis. 155
Monaſteriorum. 155
Si vna. 160
¶ De rerum permu. 163
Ne conceſsione. 063
¶ De teſtamen. & vltimis voluntatibus. 165
Religioſus. 165
¶ De ſepulturis. 167
Eos qui. 167
Dudum. 170
§. Statuimus. 173
§. Huiuſmodi. 176
Quos etenim. 181
¶ De decimis. 181
Religioſi. 182
Si beneficiorum. 185
¶ De regula & tranſe. ad religionẽ. 181
Vt profeſſores. 187
Eos qui. 192
¶ De ſtatu mona. 193
Nemo in agro. 193
§. Sane. 194
§. Porro. 195
§. Si quis. 195
§. Quia verò 197
§. Ad hæc. 198
Attendentes. 199
¶ De reli. domi. 201
Cum de quibuſdam. 201
Quia contingit. 203
¶ De iurepatro. 209
Vt conſtitutio. 209
Plures. 212
¶ De cenſibus. 215
Cum ſit naturæ. 212
Ad noſtrum. 116
Præſenti. 219
¶ De cele. miſſ. 221
Graui. 226
Dignum. 225
¶ De bapetiſmo, & eius effectu. 223
Præſentit 224
¶ De reli. & vene. ſanc. 227
Si dominum 228
¶ De immu. eccl. 229
Quoniam. 229
¶ De conſan. & affi. 230
Eos. 230
¶ De magiſtris. 233
Inter ſolicitudines. 233
Cum ſe nimijs. 234
¶ De Iudæis. 276
Cedit quidam. 236
¶ De Hæreticis. 236
Multorum. 236
§. Sané. 238
Nolentes. 240
¶ De homici. 240
Si furioſus. 242
¶ De vſuris. 243
Et graui. 244
§. Ceterum. 245
§. Sané. 248
¶ De exceſ. præla. 245
Frequens. 250
¶ De priuilegijs. 254
Religioſi. 254
§. Quibus. 256
Archiepiſcopo. 258
¶ De pœnis. 260
Si quis ſuadente. 260
Multorum. 264
Cupientes. 265
¶ De pœn. & remiſ. 265
Cum ſecundùm. 265
Abuſionibus. 266
¶ De ſenten. excom. 271
Ex frequentibus. 172
Grauis. 272
Cum ex eo. 276
Si ſummus. 277
¶ De verb. ſignif. 279
Exiui. 270
Sæpe. 288

FINIS.

PETRI DE ANCHARANO IVRISCONSVLTI CLARISSIMI SVPER CLEMENTINIS EGREGIA COMMENTARIA.

De reſcriptis. Rubr.

SVMMAE.

1 Abbates & alij religioſi poſſunt ſub ſe habere prioratus, & adminiſtrationes, ſpẽales adminiſtratores habentes.

2 Eccleſia vel Prioratus alicui ſubiecta, debet habere adminiſtratorem ſeparatum, & iura ſua diuiſa à iurib. eccleſiæ principalis.

3 Superior vtrùm, & quando poſſit pro iuribus locorum ſibi ſubditorum, aut pro iniuria eorundem locorum rectori illata agere.

Et ibi vtrũ dominus poſſit agere ad intereſſe, & damna ſuorum ſubditorum, & emendam petere. & nu. 11.

4 Adminiſtratores ſpeciales poſſunt pro iuribus locorum, quorum adminiſtrationẽ gerunt, agere. & in iudicio experiri.

5 Superioris poteſtas regulatur in exercitio actionum pro locis ſibi ſubiectis ſecundùm poteſtatem adminiſtratorum taliũ locorum: & excommunicato inferiori rectore, poteſt ſuperior agere, nec ei obſtabit talis excommunicatio.

Et vtrùm ſuperioris excommunicatio noceat inferiori. ibid. nu. 6.

7 Actor aliquem temerariè trahens ad iudicium, debet in expenſis, & intereſſe condemnari.

8 Iudex in cognitione, quam facit, an ſit competens, vel ne in aliqua cauſa, vtrùm poſſit pronunciare ſuper expẽſis factis in cognitione illius articuli.

9 Dietarum computatio, cum agitur reali, aut perſonali, quòmodò, aut à quo loco fieri debeat, ſcilicet aut à loco rei, quæ petitur, aut domicilio rei conuenti.

10 Actor poteſt reum per literas Apoſtolicas etiam per plures dietas extra domicilium eum trahere, imò, quod plus eſt, in domicilium ipſius, ſi res, quam vendicare intendit, eſt ſua diœceſis.

12 Pater, & filia, vbi in petitione datis concurrunt, vter ipſorum præferri debeat.

ABbates Diuiditur in duas partes. in prima ponitur duplex dictum. in ſecunda ponitur contrariũ facientis. ſecunda ibi [ſi quis] vnde ortum habuit iſta conſtitutio, & quare emanauerit, prima glo. declarat, deinde Pau. Zen. & Stepha.
1 ¶ † Not. quòd abbates, & alij religioſi poſſunt ſub ſe habere Prioratus, loca, & adminiſtrationes, ſpeciales adminiſtratores habẽtes. Vnde autem poſſet dicta ſubiectio cauſari, dic, quòd altero ex tribus modis, ex donatione patroni, vel ex fundatione, vel ex conceſſione epiſcopi. & hoc modo diuerſimodè. Nam quandoq; ſimpliciter, quãdoque pleno iure, quãdoque in proprios vſus. Item qñq; eccleſiã ſine cura. qñq; curatã nõ collegiatã, et qñq; collegiatam. quæ plenè proſequere, vt no. in c. de monachis. 2. ſ. de præben.
a ¶ † Secũdò no. q; licèt prioratus, vel
2 eccleſia alicui ſit ſubiecta: tamen debet habere adminiſtratorem ſeparatum, & iura ſua diuiſa, & diſtincta à iuribus eccleſiæ principalis. & ſic eſt diuiſio non ſolùm facti, ſed iuris, vt l. inter tutores. ff. de admini. tut. fit enim iſta diuiſio, & differentia gratia melioris culturæ, ſicut paterfamilias diuidit hac de cauſa vnum fundum in plures, vt l. Gaius. §. fi. de leg. 2. Ex quo patet, q; creditores maioris eccleſiæ non poſſunt cõuenire eccleſiam ſubiectam, nec debet fieri miſſio in eius bonis, vt notat Innocen. in c. paſtoralis. ſ. de priui.
3 ¶ † Tertiò not. quòd ſuperior poteſt agere pro iuribus ſubditorum ſibi locorum,
b ſimiliter pro iniuria b illata illi rectori, vt c. dilectis. ſ. de appel. qđ eſt verum, qñ ex vexatione ſubditorũ ſuorũ prætendit aliquod intereſſe; quia fortè poſſeſſiones malè coluntur, vt l. vim facit. ff. de vi, & vi arma. l. qui pendentem. ff. de act. emp. Ad intereſſe verò, & damna ſubditorum, vtrùm dominus poſſit agere, & emendam petere, dic vt no. Hoſtien. in ſumma. de procura. §. fin. ver. ſed pone guerra. Si verò ſubdito alicuius non miniſtratur iuſtitia in loco actoris: an dominus põſſit, & qualiter prouidere, not. plenè Ioan. And. in c. non debet aliquis. de regu. iur. lib. 6. in mercur. & Bar. in tracta. repræſaliarum. & not. in c. 1. de iniur. & dam. da.
4 ¶ † Quartò nota in verſi. niſi vbi. q; ſpeciales adminiſtratores pro iuribus locorum, quorum adminiſtrationes gerunt, poſſint agere, & in iudicio experiri. concor. ſ. de iud. c. cũ deputati. cum enim adminiſtratio ſit eis commiſſa, ſimiliter commiſſum videtur exercitium, vt l. 1. in fin. ff. vſufru. quemad. cau. Vtrùm autem ex dolo dictorum adminiſtratorum teneantur prioratus, & inquantum, & quando valeant ex eorum contractibus conueniri, dic, vt nota. Innocentius. in c. quod quibuſdam. de fideiuſſo. qui æquiparat iſtos adminiſtratores inſtitoribus, & filijsfamilias, ſiue ſeruis habentibus peculia. Ex quorum dolo, negligentia, ſiue culpa, vel etiam contractibus dubitatur, an dominus teneatur de peculio, vel inſolidum. ¶ † Quintò nota, quòd poteſtas Superioris in

la enim, quæ ſunt dubia, ſemper benignius interpretanda ſunt: & vt minus obligent, quàm vt magis, vt ſ.de verb.ſig.c.ex parte in Chriſto. Cui decus laus, honor, & gloria, ac poteſtas, & imperium in ſecula ſeculorum. Amen.

ADDITIONES.

a ¶ Subſtantia. Adde Bald.in Authen.offeratur. C. de lit. conteſta.

b ¶ Repentinę. Adde Hoſt.in ſum.in tit. de fer. §. qualiter diſtinguantur.in prin.

c ¶ Vt igitur. Iſta materia de effectu iſtorum verborũ ſimpliciter, de plano, ſine ſtrepitu &c. vide pulchrè per Panor.in c.dilecti.in 1.col circa fi.extra de iudi.

d ¶ Summariè. Adde Bald.in l.præſcriptione. C. ſi contra ius, vel vti.pub & in l.1.ff.de prætor.ſtipu.& Bar.in l.carbonianum.in §.cauſę.ff. ad carb.

e ¶ Sed ſi cauſa principalis. Adde Bar. in extrauа. ad reprimen.in ver.ſummariè in 3.col. D. Iaſ. in rub. C. qui admit.in 2.col. Anch.in cle.cauſam.in 2.notabili.ſup.de elect.& in cle.1.in 7.notabili.ſup.de iudi.

f ¶ Quærit etiam de ſpecie. Adde quæ dicit Bar.in l.1. in fin.col. C.quo.bo.Iaſo.in l.fin.in 2.col.ff.de fer. Alex.in conſi.70.in pen.col.ad fi.in 1.vol.

g ¶ Et in illis probatio. Adde Fel. in c. quæ in eccleſiarũ. in 17.col.ver.quarta declaratio. extra de conſti. D. Iaſ. in §.præterea.in antepen.char. ver. qualiter autem probetur.Inſti. de act.& D.Iaſ.in l.2.§. quod dicimus.in 2. col.ff.ſi quis caut.

h ¶ Summariè. De clauſula, quæ apponitur in literis, ſcilicet quod iudex habeat procedere ſummariè, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura iudicij, vt hic vide Soci. in conſi. 96. incip. Domine labia.in 1.col.

i ¶ Secundò principaliter. Adde ad hanc.q. quæ dicit Alex. in conſi.158.in 2.col.in 2.vol.& Fel.in c.olim. in penul. col.circa me.extra de ac.

k ¶ Tertiò principaliter. Adde quæ dicit D.Iaſ.in l.fi.in 2. colum.ff de fer.

l ¶ De verbo ſine figura. Adde quæ dicit Alex. in conſil. 32.in 2.col.ad fin.in 4.vol.

m ¶ Actis tamen continuò. Adde Alex.in conſi.16.in fi. colum.in 1.volu. vbi notabiliter dicit, quòd petitio debet in ſcriptis per notarium redigi, dato quòd ſit ſtatutum, quòd petitio in ſcriptis non ſit neceſſaria.

n ¶ Duodecimò an hoc caſu. Adde Bar. in extrauа. ad repri.in ver.& figura, circa fin.& D.Iaſ.in l.ſtipulatio iſta. §.ſi ſtipuler.ff. de ver.ob.

o ¶ Quintò quæro. Adde Bar.& Moder.in l.iuſtitia.ff. de iuſti.& iur.

F I N I S.